

Savuton Kunta

toimenpideohjelma

Kunnan savuttomuuspäätös ja sen toteutus edellyttävät valmistelua, vastuiden määrittelyä ja seuranta. Esitteessä kuvatut savuttomuuskriteerit ja toimenpiteet auttavat päätöksenteossa, toimenpiteiden toteutuksessa ja toimintakulttuuriin muutoksen arvioinnissa. Toimenpiteet pohjautuvat sosiaali- ja terveysministeriön, Terveys- ja hyvinvoinnin laitoksen, Suomen Kuntaliiton, Suomen ASH ry:n ja Hengityслиitto ry:n määrittelemiін savuttomuuskriteereihin. Toimenpideohjelma käsittää tupakkalain 2§:n mukaisesti kaikki tupakkatuotteet.

KRITEERI 1

Tupakointi on kielletty tupakkalain 12 §:n osoittamissa kunnan omistamissa ja hallinnoimissa tiloissa sekä ulkoalueilla. Tupakointikiellot on merkitty selkeästi kylteillä, tarroilla tai julisteilla.

Toimenpiteet:

- Kunnan hallinnoimat tilat ja ulkoalueet on merkitty selkeästi esimerkiksi kylteillä, tarroilla tai julisteilla.

KRITEERI 2

Mahdolliset aikuisten käyttämät tupakointipaikat on sijoitettu ulos vähemmän näkyvästi siten, ettei tupakansavu pääse kulkeutumaan sisätiloihin.

Toimenpiteet:

- Kuntiin ei rakenneta tulevaisuudessa uusia tupakointipaikkoja.
- Kunnan hallinnoimissa tiloissa aikuisten käyttämät tupakointipaikat on sijoitettu siten, ettei tupakansavu pääse kulkeutumaan sisätiloihin.
- Lasten ja nuorten harrastetiloissa ja alueilla sijaitsevat tupakointipaikat on poistettu.

KRITEERI 3

Kunta valvoo tupakkalain 14 a §:n sekä valtakunnallisen tupakkalain valvontaohjelman mukaisesti lain noudattamista alueellaan.

Toimenpiteet:

Päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten alueella

- Tupakointipaikat on poistettu
- Henkilökunta ei tupakoi
- Vierailijat noudattavat tupakoimattomuutta

KRITEERI 4

Tupakkatuotteita ei myydä kunnan hallinnoimissa tiloissa.

Toimenpiteet:

- Tupakkatuotteita ei myydä kunnan hallinnoimissa tiloissa.

KRITEERI 5

Kunta on savuton työpaikka, toimien esimerkkinä paikallisille yksityisen sektorin toimijoille.

Toimenpiteet:

- Palvelutuottajien kanssa tehtävissä sopimuksissa edellytetään, että tupakkatuotteita ei myydä kunnan hallinnoimissa tiloissa.

KRITEERI 6

Kunnan edustus- ja muut tilaisuudet ovat savuttomia.

Toimenpiteet:

- Kunnan edustus- ja muut tilaisuudet ovat savuttomia.
- Kunnan tilanvuokraussopimuksissa edellytetään savuttomuutta.

KRITEERI 7

Savuttomuus mainitaan kunnan työpaikkailmoituksissa.

Toimenpiteet:

- Kunnan työpaikkailmoituksissa on aina maininta savuttomuudesta.

KRITEERI 8

Työaikana ei tupakoida.

Toimenpiteet:

- Kunnan työyksiköihin on toimitettu kirjalliset ohjeet kunnan savuttomista toimintalinjauksista.
- Kunnan henkilökunnan tupakointi kielletään työaikana. Kielto ei koske lakisääteisiä lepotaukoja. Työaikaan kuulumattomalla ruokatunnilla sekä virka- ja työehtosopimuksen mukaisella työaikaan luettavalla kahvitauolla tupakointi on sallittua.

KRITEERI 9

Kunnan tupakoiville työntekijöille tarjotaan tukea tupakoinnin lopettamisessa.

Toimenpiteet:

- Kunnan työntekijöiden tupakointia kysytään
 - a) työhöntulotarkastuksessa
 - b) muissa työterveyshuollon kontakteissa
- Kunta tukee työntekijöidensä tupakoinnin lopettamista
 - a) työterveyshuollon ohjauksella ja neuvonnalla
 - b) ryhmämuotoisella tuella työajalla
- Työterveyshuolto kartoittaa tukitoimenpiteiden kohdentamiseksi tupakoiden työntekijöiden ja nuuskan käyttäjien määrää säännöllisesti.

KRITEERI 10

Tupakoinnin aloittamisen ehkäisy, savuttomien elinympäristöjen turvaaminen sekä tupakasta vieroituksen tuki on kirjattu osaksi terveydenhuoltolain velvoittamia terveyden edistämisen tavoitteita ja toimenpiteitä, ja niiden toteutumista seurataan ja arvioidaan.

Toimenpiteet:

- Alueella on käytössä tupakkariippuvuuden hoitoketju, joka toteutetaan työterveyshuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyönä.
- Asiakkailta kysytään suunnitelmallisesti tupakointia:
 - Äitiysneuvolassa
 - a) vanhemmilta perheen ensimmäisellä vastaanotokäynnillä
 - b) vanhemmilta perheeseen tehtävällä kotikäynnillä lapsen synnyttyä
 - Lastenneuvolassa
 - c) vanhemmilta lastenneuvolassa 1,5 vuoden perhekäynnillä
 - d) vanhemmilta lastenneuvolassa 4. vuoden perhekäynnillä
 - Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa
 - e) vanhemmilta 1. luokan oppilaan tarkastuksessa
 - f) vanhemmilta ja oppilaalta 5. luokan oppilaan tarkastuksessa
 - g) oppilaalta 8. luokan tarkastuksessa
 - h) opiskelijalta opiskelijaterveydenhuollon kontakteissa
 - Suun terveydenhuollossa
 - i) oppilaalta 5. luokasta alkaen vuosikäynnillä
 - j) opiskelijoilta hoitajakson ensimmäisellä käynnillä tai vuositarkastuksessa
 - k) aikuisilta hoitajakson ensimmäisellä käynnillä tai vuositarkastuksessa
 - Terveyskeskuksessa, työterveyshuollossa, erikoissairaanhoidossa
 - l) terveysasemalla/terveyskeskuksessa vuosittain
 - m) työterveyshuollossa työhöntulotarkastuksessa
 - n) työterveyshuollon muissa kontakteissa
 - o) erikoissairaanhoidon kontakteissa
- Tupakoiville asiakkaille tarjotaan vieroitustukea:
 - a) äitiysneuvolassa
 - b) lastenneuvolassa
 - c) koulu- ja opiskelijaterveyshuollossa
 - d) suun terveydenhuollossa
 - e) terveysasemalla/terveyskeskuksessa
 - f) työterveyshuollossa
 - g) erikoissairaanhoidossa
- Asiakkaiden tupakointitiedot kirjataan potilastietojärjestelmään:
 - a) äitiysneuvolassa
 - b) lasten neuvolassa
 - c) koulu- ja opiskelijaterveyshuollossa
 - d) suun terveydenhuollossa
 - e) terveysasemalla/terveyskeskuksessa
 - f) työterveyshuollossa
 - g) erikoissairaanhoidossa

- Työhyvinvointisuunnitelmaan on sisällytetty tupakasta vieroituksen tuki.
- Työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan on sisällytetty tupakasta vieroituksen tuki.
- Kunnassa kehitetään savutonta vuokra-asumista.
- Terveystarkastajan suorittamassa valvonnassa painotetaan erityisesti päiväkoteihin, kouluihin ja oppilaitoksiin sekä niiden läheisyydessä oleviin myyntipisteisiin kohdistuvaa valvontaa.

MUUTOKSESSA TUKEVAT

www.savutonkunta.fi

www.savutonkunta.fi/projektitoimijoiden-yhteystiedot

Pohjois-Savon Sydänpiiri ry

www.pssydan.fi

Satakunnan Syöpäyhdistys ry

www.satakunnansyopayhdistys.fi

Pohjois-Pohjanmaan Sydänpiiri ry

www.ppsydanpiiri.fi

Pohjois-Karjalan kansanterveyden keskus

www.kansanterveys.info

Kanta-Hämeen Hengitys ry

www.kanta-hameen-hengitys.fi

Filha ry

www.filha.fi

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

www.ehyt.fi

Lataa savuttomuusmerkit verkkosivuiltamme
www.savutonkunta.fi

savuton kunta

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

www.savutonkunta.fi

